

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1647

07.12.2018

Голові Центральної виборчої комісії

СЛІПАЧУК Т.В.

Шановна Тетяно Володимирівно!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Вовка В. І., оголошений на засіданні Верховної Ради України 7 грудня 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 6 арк. у 1 прим.;
матеріали на 6 арк.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 207/03-844

"30" листопада 2018 р.

Голові Центральної
виборчої комісії
Сліпачук Т.В.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Щодо бездіяльності Центральної виборчої комісії в частині забезпечення виконання норм Закону України "Про статус депутатів місцевих рад" про дострокове припинення повноважень депутатів місцевих ради у разі припинення громадянства України

Шановна Тетяно Володимирівно!

Як народний депутат України я звернувся з депутатським запитом № 207/03-781 до Міністра внутрішніх справ України Авакова А.Б. та Центральної виборчої комісії України щодо **припинення громадянства представників органів місцевого самоврядування та дострокового припинення повноважень депутатів місцевих рад, які добровільно набули громадянство іншої країни**. Зазначений запит був оголошений на засіданні Верховної Ради України 5 жовтня 2018 р.

25 жовтня 2018 р. як відповідь на зазначений депутатський запит я отримав лист Центральної виборчої комісії України (далі – Комісія) № 21-1755 від 25 жовтня 2018 р., у якому зокрема зазначено, що «*на сьогодні законодавством достатньо чітко визначено механізм призначення територіальними виборчими комісіями проміжних виборів депутатів місцевих рад чи їх заміщення у разі дострокового припинення повноважень депутата з підстави припинення його громадянства України*».

Водночас, у листі Комісії не була наведена інформація щодо **механізму інформування** Адміністрацією Президента України Комісії та **територіальних виборчих комісій** у випадку видання указу Президента України про припинення громадянства України осіб, які є депутатами місцевих рад, з метою виконання територіальними виборчими комісіями вимоги ст. 5 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» щодо дострокового припинення депутатських повноважень таких осіб на підставі припинення громадянства України.

Так, згідно частини першої ст. 5 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» *«повноваження депутата місцевої ради припиняються достроково за наявності перелічених підстав, засвідчених офіційними документами, без прийняття рішення відповідної ради у разі»*, зокрема, **припинення його громадянства України** (пункт 3).

1. У зв'язку з цим, 8 листопада 2018 р. у розвиток мого депутатського запиту № 207/03-781 я звернувся до Вас як Голови Центральної виборчої комісії з депутатським зверненням № 207/03-818, в якому була викладена пропозиція надати детальне офіційне роз'яснення щодо наступних питань:

- чи здійснюється **системна перевірка** осіб, громадянство України яких припиняється указом Президента України, **на предмет наявності у них мандату депутата місцевої ради**, ким і в який спосіб вона здійснюється?

- яким чином діє **механізм подальшого інформування** Адміністрацією Президента України Центральної виборчої комісії України та територіальних виборчих комісій у випадку видання указу Президента України про припинення громадянства України осіб, які є депутатами місцевих рад, з метою виконання територіальними виборчими комісіями вимоги ст. 5 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» щодо дострокового припинення депутатських повноважень таких осіб на підставі припинення громадянства України?

Як відповідь на зазначене депутатське звернення 15 листопада 2018 р. я отримав лист Центральної виборчої комісії № 21-18-1952 від 14 листопада 2018 р., який, на жаль, містить **інформацію не по суті** порушених у моєму депутатському зверненні питань та **не надає офіційного роз'яснення** щодо вище зазначених чітко сформульованих конкретних питань.

Крім того, 8 листопада 2018 р. я звернувся до Глави Адміністрації Президента України Райніна І.Л. з депутатським зверненням № 207/03-819 з пропозицією надати **офіційне роз'яснення** щодо аналогічних питань:

- чи здійснюється **Адміністрацією Президента України системна перевірка** осіб, громадянство України яких припиняється указом Президента України, **на предмет наявності у них депутатського мандату депутата місцевої ради** і в який спосіб вона здійснюється?

- яким чином діє **механізм подальшого інформування** Адміністрацією Президента України Центральної виборчої комісії України та територіальних виборчих комісій у випадку видання указу Президента України про припинення громадянства України осіб, які є депутатами місцевих рад, з метою виконання територіальними виборчими комісіями вимоги ст. 5 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» щодо дострокового припинення депутатських повноважень таких осіб на підставі припинення громадянства України?

20 листопада 2018 р. я отримав лист керівника Апарату Адміністрації Президента України Дніпрова О.С. № 03-01/1611 від 19 листопада 2018 р., який, на відміну від зазначеного листа ЦВК № 21-18-1952, містить **змістовну відповідь** на порушені в моїх депутатських зверненнях питання.

В листі роз'яснено, що згідно з пунктом 114 «Порядку провадження за заявами і поданнями з питань громадянства України та виконання прийнятих рішень», затвердженим Указом Президента України від 27 березня 2001 року № 215 (далі – Порядок), рішення Президента України про припинення громадянства України надсилається Державній міграційній службі України, Міністерству закордонних справ України та Центральній виборчій комісії.

Таким чином, **Центральна виборча комісія** відповідно до зазначеного Порядку **отримує рішення Президента України про припинення громадянства України**.

Звертаю Вашу увагу, що у листі Комісії № 21-18-1952 від 14 листопада 2018 р. з відповіддю на моє депутатське звернення № 207/03-818 **не наведено жодної інформації** щодо положення п. 114 зазначеного Порядку, згідно з яким рішення Президента України про припинення громадянства України надсилаються Центральній виборчій комісії.

Так само, в зазначеному листі-відповіді Комісії **не міститься** офіційного роз'яснення щодо того, чи здійснюється системна перевірка Центральною виборчою комісією наявності у осіб, громадянство яких припинено указом Президента України, мандату депутата місцевої ради і в який спосіб вона здійснюється з огляду на те, що рішення Президента України про припинення громадянства України надсилається Комісії.

Адже саме така подальша перевірка та інформування з боку ЦВК територіальних виборчих комісій необхідна з метою виконання ними вимоги пункту 3 частини першої ст. 5 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад” щодо дострокового припинення повноважень депутатів місцевих рад у разі втрати ними громадянства України, без прийняття рішення відповідних рад.

Варто зазначити, що за повідомленнями українських ЗМІ у червні 2017 р., Одеська міська виборча комісія прийняла рішення щодо дострокового припинення повноважень депутата Одеської міської ради у зв'язку з тим, що 29 квітня 2017 р. Президентом України Порошенком П.О. був підписаний Указ Президента України № 119/2017 “Про припинення громадянства України та інших осіб”, яким зокрема припинено громадянство

Тож виникає питання щодо того, **яким чином Одеська міська виборча комісія з'ясувала «наявність підстав, засвідчених офіційними документами»**, як це передбачено частиною першою ст. 5 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад”, для прийняття рішення щодо дострокового припинення повноважень депутата Одеської міської ради у зв'язку з припиненням громадянства України.

2. Також звертаю Вашу увагу, що Комісія здійснює **консультативно-методичне забезпечення територіальних виборчих комісій**, зокрема щодо застосування пункту 3 частини першої статті 5 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад”.

Так, відповідно до п. 5 ст. 17 Закону України “Про Центральну виборчу комісію” Комісія здійснює **консультативно-методичне забезпечення** діяльності виборчих комісій та комісій з референдумів.

Відповідно до частини дев’ятнадцятої ст. 27 Закону України “Про місцеві вибори” рішення територіальної виборчої комісії, що **суперечить законодавству України** або прийняте з перевищенням її повноважень, **може бути скасоване в установленому законом порядку** територіальною виборчою комісією вищого рівня з відповідних місцевих виборів, **Центральною виборчою комісією** або судом.

Роль Центральної виборчої комісії у **контролі за правозастосуванням** територіальними виборчими комісіями **положень** Закону України “Про статус депутатів місцевих рад” щодо **дострокового припинення повноважень депутатів місцевих рад** підтверджується, зокрема, постановою Центральної виборчої комісії від 15 червня 2017 р. № 123 *«Про скасування постанов Пłosківської сільської виборчої комісії Броварського району Київської області»*, якою скасовано постанови Пłosківської сільської виборчої комісії Броварського району Київської області у зв’язку з порушенням положень Закону України “Про статус депутатів місцевих рад”.

Таким чином, з метою недопущення прийняття територіальними виборчими комісіями рішень, що суперечать законодавству України, щодо **дострокового припинення повноважень депутатів місцевих рад у разі втрати ними громадянства України, без прийняття рішення відповідних рад**, відповідно до п. 3 частини першої ст. 5 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад” Центральна виборча комісія має здійснити відповідне **консультативно-методичне забезпечення** територіальних виборчих комісій щодо законного та однакового застосування зазначеної вище норми законодавства України.

3. Звертаю Вашу увагу, що питання **подвійного громадянства** та наявність паспорта іноземної держави у представників влади, зокрема **депутатів місцевих рад**, викликає в Україні **значний суспільний резонанс та суспільне обурення**.

Зокрема, 7-8 листопада 2018 р. Комітет Верховної Ради України у закордонних справах (далі – Комітет) на своїх засіданнях розглянув питання *«Про потенційні небезпечні наслідки паспортизації іноземними державами громадян України»* за участі народних депутатів України, представників низки ЦОВВ, правоохоронних органів, органів спеціального призначення з правоохоронними функціями.

Під час розгляду учасники засідання звернули увагу на **необхідність притягнення до відповідальності представників органів влади**, у т. ч. органів місцевого самоврядування, за добровільне набуття громадянства іншої держави, зокрема необхідність імплементації передбаченої Конституцією України та законодавством України процедури втрати громадянства шляхом його припинення.

Зазначалося, що в Україні існують **прецеденти застосування законодавчої норми про втрату громадянства України на підставі добровільного набуття громадянства іншої країни**, а їх законність була підтверджена рішенням судів, у т. ч. апеляційної та касаційної інстанцій.

За результатами розгляду цього питання Комітет звернувся з листом до Кабінету Міністрів України з пропозицією, зокрема, дати доручення Державній прикордонній службі та іншим причетним центральним органам виконавчої влади невідкладно інформувати Державну міграційну службу України у разі встановлення документально підтверджених фактів добровільного набуття громадянства іншої країни **представниками української влади, у т. ч. органів місцевого самоврядування та державними службовцями**, зокрема достовірних фактів наявності та використання ними паспорту громадянина іншої країни.

Також Комітет Верховної Ради України у закордонних справах звернувся з листом до Генеральної прокуратури України, Служби безпеки України, Міністерства юстиції України та низки ЦОВВ щодо забезпечення неухильного дотримання законодавства України з питань громадянства.

Таким чином, **бездіяльність органів влади у сфері своєї компетенції** з забезпечення належного виконання норм Конституції України та законодавства України з питань громадянства щодо **відповідальності за добровільне набуття громадянства іноземної держави**, зокрема щодо дострокового припинення повноважень депутатів місцевих рад у разі втрати ними громадянства України, є **неприпустимою** та обґрунтовано викликає **значний суспільний резонанс і справедливе обурення громадян**.

Враховуючи вищевикладене та керуючись ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України», пропоную

- **надати детальну інформацію** щодо того, чи здійснюється Центральною виборчою комісією **системна перевірка** осіб, громадянство України яких припиняється указом Президента України, **після отримання нею рішень Президента України** про припинення громадянства України, **на предмет наявності у цих осіб мандату депутата місцевої ради**, і в який спосіб вона здійснюється;

- у разі, якщо після отримання Центральною виборчою комісією рішень Президента України про припинення громадянства України **системна перевірка** осіб, громадянство України яких припиняється указом Президента України, на предмет наявності у них мандату депутата місцевої ради **не здійснюється**, **вжити невідкладних заходів для врегулювання та забезпечення проведення такої системної перевірки** з метою виконання вимоги пункту 3 частини першої ст. 5 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад” щодо дострокового припинення повноважень депутатів місцевих рад, громадянство України яких припинено;

- **вжити невідкладних заходів для інформування відповідних територіальних виборчих комісій про депутатів місцевих рад, громадянство України яких припинено указом Президента України, та забезпечення цих комісій офіційними документами для прийняття ними рішення про дострокове припинення повноважень таких депутатів, без прийняття рішення відповідної ради, відповідно до пункту 3 частини першої ст. 5 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад”;**

- надати детальну інформацію щодо того, яким чином Одеська міська виборча комісія з'ясувала «наявність підстав, засвідчених офіційними документами», для прийняття **прецедентного рішення** щодо дострокового припинення повноважень депутата Одеської міської ради у зв'язку з припиненням громадянства України;

- відповідно до ст. 17 Закону України “Про Центральну виборчу комісію” здійснити консультативно-методичне забезпечення територіальних виборчих комісій щодо **застосування норми про дострокове припинення повноважень депутатів місцевих рад, громадянство України яких припинено**, без прийняття рішення відповідної ради, відповідно до пункту 3 частини першої ст. 5 Закону України “Про статус депутатів місцевих рад”.

Про розгляд мого депутатського запиту прошу поінформувати мене у встановлений законом термін.

Додатки: 6 арк.

З повагою

народний депутат України

Вовк В.І.
(посв. №207)